

"Η λήθη είναι μια επικίνδυνη ύβρις. Το να ξεχνάς τους νεκρούς είναι σαν να τους σκοτώνεις δεύτερη φορά. Και αν, εξαιρώντας τους φονιάδες και τους συνενόχους τους, κανείς δεν ευθύνεται για τον πρώτο τους θάνατο, θα είμαστε εμείς υπεύθυνοι για τον δεύτερο" (Ελί Βιζέλ, επιζήσας από το Ολοκαύτωμα)
Χώρος Ιστορικής Μνήμης 1941-1944, Κοραή 4. Δωρεάν είσοδος και ξενάγηση.

Μετά την εγκατάστασή της στο κτήριο της οδού Κοραή 4, η Εθνική Ασφαλιστική προετοιμαζόταν για τον εορτασμό των 50 χρόνων από την ίδρυσή της, το 1941. Λίγο μετά την κήρυξη του πολέμου, τα Υπουργεία Εσωτερικών και Τύπου και Τουρισμού προέβησαν σε αναγκαστική μίσθωση μεγάλου μέρους του νέου κτιρίου.

Στις 27 Απριλίου 1941 εισήλθαν στην Αθήνα τα γερμανικά στρατεύματα τα οποία λίγες μέρες αργότερα, στις 6 Μαΐου, επίταξαν με τη σειρά τους το κτίριο της οδού Κοραή καθώς και ολόκληρη την επίπλωση. Για την εκτέλεση της διαταγής δόθηκε προθεσμία μιας μέρας. Η αγωνία της Διοίκησης είναι αποτυπωμένη στα πρακτικά του Δ.Σ: Στο Μέγαρο ήταν εγκατεστημένες πλέον διάφορες υπηρεσίες των γερμανικών στρατευμάτων κατοχής και η Kommandatur. Στην κορυφή κυμάτιζε ο αγκυλωτός σταυρός και τα υπόγεια αντιαεροπορικά καταφύγια μετατράπηκαν σε φυλακές.

Στα δύο υπόγεια (έξι μέτρα κάτω από την επιφάνεια της γης) οι μηχανικοί Ε. Κριεζής και Α. Μεταξάς είχαν κατασκευάσει τα πιο σύγχρονα αντιαεροπορικά καταφύγια, με μεταλλικές πόρτες (γερμανικής προέλευσης) που έκλειναν αεροστεγώς, αλλά και επικοινωνία μεταξύ των 2 ορόφων με εσωτερικό κλιμακοστάσιο, γεγονός που διευκόλυνε τον κατακτητή. Τα κρατητήρια ήταν κυρίως κέντρα μεταγωγών. Οι κρατούμενοι μεταφέρονταν στη συνέχεια στις φυλακές Αβέρωφ, στα γερμανικά στρατοδικεία, σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, σε καταναγκαστικά έργα ή σε τόπους εκτελέσεων.

Στους χώρους αυτούς κρατήθηκαν πολλοί έλληνες πατριώτες αλλά και κάποιοι Γερμανοί και Ιταλοί αντιφασίστες, ενώ «πέρασαν» πολλοί έλληνες πολίτες κάθε ηλικίας, μέχρι και παιδιά 14 ετών, για ασήμαντα παραπτώματα. Σε όλη την έκταση των τοίχων του δευτέρου και σε περιορισμένο τμήμα του πρώτου υπογείου οι κρατούμενοι έγγραφαν ή χάραζαν με όποιο αιχμηρό αντικείμενο είχαν στη διάθεσή τους μηνύματα, ονόματα, χρονολογίες και σχέδια (ανθρώπινες φιγούρες, καράβια, τραμ, αυτοκίνητα κ.λ.π), κληροδοτώντας στις επόμενες γενιές ανεξίτηλη την ιστορική μνήμη. Οι Γερμανοί έβαφαν επανειλημμένα τους τοίχους, οι οποίοι κάθε φορά ξαναγέμιζαν με μηνύματα.